

DUTCH A2 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS A2 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS A2 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)
Lundi 19 mai 2003 (matin)
Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d’y être autorisé.
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A soit la section B. Écrire un commentaire comparatif.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.

Kies deel A of deel B.

DEEL A

Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten.

Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten en hun thema('s). Geef daarbij tevens commentaar op de manier waarop de schrijvers gebruik maken van elementen als structuur, stemming, beeldspraak en andere stijlelementen om hun bedoelingen duidelijk te maken.

Tekst 1 (a)

‘Zie je hoe hard die mensen lopen, Johannes,’ ging Pluizer voort. ‘Je kunt zien dat zij haast hebben en iets zoeken, niet waar? Maar het is grappig dat geen een precies weet wat hij zoekt. Als ze nu een poosje gezocht hebben, dan komen ze iemand tegen, die Hein heet...’
 ‘Wie is dat?’ vroeg Johannes. ‘O! een goede kennis van me, ik zal je wel eens aan hem
 5 voorstellen. Nu die Hein zegt dan: “Zoek je mij?” Daarop zeggen de meesten gewoonlijk: “O neen!... jou bedoel ik niet!” maar dan antwoordt Hein weer: “Er is toch niets anders te vinden dan mij.” Dan moeten ze zich wel met Hein tevreden stellen’. Johannes begreep, dat hij van de dood sprak. ‘En gaat dat altijd, altijd zo?’ Welzeker, altijd’.

Iemand stommelde buiten de kamerdeur op de trap. Klos! Klos! Klonk het op de houten
 10 treden. Klos! Klos! Nader en naderbij. Toen tikte iemand tegen de deur en het was alsof ijzer op hout tikte. Er kwam een grote man binnen. Hij had diepliggende ogen en lange, magere handen. Een koude tocht woei in het kamertje. ‘Welzo’, zeide Pluizer, ‘zijt gij daar? Ga zitten! Wij spraken juist over u. Hoe gaat het u?’ ‘Druk, druk! zeide de lange man en wiste zich het koude zweet van het benige voorhoofd. Roerloos staarde Johannes
 15 in de diepliggende ogen, die strak op hem gericht waren. Zij waren zeer ernstig en donker, doch niet wreed, niet vijandig. Na enige ogenblikken ademde hij weer vrijer en klopte zijn hart minder hevig. ‘Dit is Johannes,’ zeide Pluizer, ‘hij dacht dat gij zo verschrikkelijk waart. Nu zie je toch, Johannes, dat je je vergist hebt, nietwaar?’ ‘Ach ja!’ zeide de Dood welwillend, ‘men spreekt veel kwaad van mij. Ik heb geen innemend uiterlijk, maar ik
 20 meen het toch goed.’ Hij glimlachte flauw, als iemand die met ernstiger dingen vervuld is dan waarover hij spreekt. Toen wendde zich zijn donkere blik van Johannes af naar buiten en dwaalde peinzend over de grote stad. Lang waagde Johannes het niet te spreken, eindelijk zeide hij zacht: ‘Zult gij mij nu meenemen?’ ‘Wat meen je, mijn jongen?’ zeide de Dood, opkijkend uit zijn mijmering: ‘Neen! Nu nog niet. Gij moet opgroeien en een
 25 goed mens worden.’ ‘Ik wil geen mens worden als de anderen.’ ‘Kom! Kom! zeide de Dood, ‘daar is niets aan te doen.’ Men kon horen, dat dit een dagelijkse term van hem was. ‘Ik ben niet bang voor u, ik wil dat ge me meeneemt. Toe! neem mij mee!’ Doch de Dood wees hem zacht terug, hij was dergelijke vragen gewend.

Toen Johannes opzag, was Pluizer verdwenen. Alleen de Dood zat bij het bed en knikte.
30 De sombere man keek Johannes lang aan. Zijn blik was niet angstwekkend meer, maar
zacht en ernstig, hij trok Johannes aan, als een grote diepte. ‘Neem mij mede, er is nu
niemand anders meer, neem mij nu ook mede, zoals de anderen, ik wil niets anders
meer...’ Nogmaals schudde de Dood het hoofd. ‘Gij hebt de mensen lief, Johannes. Gij
35 wist het niet, maar gij hebt hen altijd liefgehad. Gij moet een goed mens worden. Het is
een schoon ding een goed mens te zijn.’ ‘Ik wil niet, neem mij mee...’ ‘Het is niet zo. Gij
wilt. Gij kunt niet anders!’ Toen werd de lange, donkere gestalte nevelig voor Johannes’
ogen, zij vervloeide in vage vormen, een ijle, grijze mist zweefde in ’t vertrek en trok weg
langs de zonnestrallen. Johannes boog het hoofd over de rand van het bed en schreide bij
de dode man, schreide bij zijn gestorven vader.

Frederik van Eeden (1860-1931), schrijver.

Uit: *De kleine Johannes, I-II-III*

Uitgeverij Paris-Manteau, Amsterdam-Brussel (geen druk bekend)
ingekorte versie

Tekst 1 (b)

De drievoudige dood

Eerst sterven we in het vlees. Onder de grond
Valt ons lichaam langzaam uiteen. 't Moet in de
Aarde allengs zich tot aarde weer ontbinden
Die zonder teken men niet wedervond.

5 Dan sterven we in het hart van wie ons minden.
Lang leefden we daar nog, maar als een wond.
't Geneest, en eindelijk is het weer gezond:
Ook in dat hart zijn wij niet meer te vinden.

Ten slotte sterven wij in hun herdenken:
10 Het derde, laatste, koudste graf sluit dicht.
Soms, bij een afscheid, blijft nog even wenken
Een witte hand. Ver weg. Dan uit 't gezicht.
Men ziet niet wat achter de wegbocht ligt –
Zo deinzen we uit hun blinde, lege denken.

Victor E. van Vriesland (1892-1974), dichter.
Gevonden in NRC-Handelsblad (29 augustus 2002)
onverkorte versie

DEEL B

Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten.

Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten en hun thema('s). Geef daarbij tevens commentaar op de manier waarop de schrijvers gebruik maken van elementen als structuur, stemming, beeldspraak en andere stijlelementen om hun bedoelingen duidelijk te maken.

Tekst 2 (a)**Grace Bumbry zingt nog in de 19e eeuwse stijl**

Grace Bumbry, de legendarische Amerikaanse mezzosopraan, nam zaterdagavond in het slotevenement van de serie Robeco Zomerconcerten onofficieel afscheid van het Amsterdamse publiek. In het Amsterdamse Concertgebouw juichte men haar toe na haar optreden en reikte men haar vanuit de zaal bloemen aan. Toen de moeilijk lopende

5 Bumbry het podium aan de zijkant had verlaten, klom ze toch nog een keer het trapje op om de officiële bloemenhulde in ontvangst te nemen.

Grace Bumbry is inderdaad een legende, deels sterk verbonden met Wagner. In 1961 verwekte ze een schandaal, toen ze in Bayreuth in *Tannhäuser* optrad als Venus. Een zwarte liefdesgodin! En dan zó zinnelijk en sexy, dat was voor het conservatief-puriteinse

10 Duitse publiek niet te rijmen met de standaardopvattingen over de arische Wagner.

Legendarisch is Bumbry ook, omdat ze les kreeg van Lotte Lehmann (1888-1976), een van de grootste zangeressen van de vorige eeuw. Lehmanns invloed hoort men nog steeds bij Bumbry, een mezzosopraan die ook sopraanpartijen zingt. Op haar 65e zingt ze in technisch opzicht nog zeer fantastisch. Ze zingt in de 'authentieke' operastijl uit de 19e

15 eeuw, toen de zangers nog niet hoefden te concurreren met zeer grote orkesten. Talloze jonge zangeressen, die zich nu forceren, branden zichzelf al op tussen hun 30e en 40e. Zo niet Bumbry. Licht, lyrisch, langzaam en exquis samengesteld was het sfeervolle programma voor de pauze. Daar klonken met heldere en klare stem Cilea en Puccini. Na de pauze kwam het grote werk: Verdi en Wagner. Ook hier klonk, eveneens op krachtig

20 gezongen momenten, vooral een lichte aanpak. De *Liebestod* was één groot crescendo, eindigend in een nauwelijks hoorbaar pianissimo 'höchste Lust!' Het roerende hoogtepunt was echter de aria over het naderen van de levensavond, met grote technische beheersing en fraaie crescendi en decrescendi imponerend gezongen. Bumbry is, ondanks haar leeftijd, nog steeds de moeite waard om naar te luisteren.

Kasper Jansen, muzikrecensent.
Uit: NRC-Handelsblad (2 september 2002)
ingekorte versie

Tekst 2 (b)**Bob Dylan: Live 1975
The Bootleg Series, Volume 5**

Bob Dylans *Rolling Thunder Revue* uit 1975 is een van de geruchtmakendste concertreeksen uit de annalen van de popmuziek. In een laatste saluut aan de wilde jaren zestig en uit afkeer van de georganiseerde muziekindustrie, begaf Dylan zich op pad met een allegaartje vrienden en kennissen, voor een tournee die een combinatie werd van
5 *commedia dell'arte*, straattheater en kermis. Hij verscheen op het podium met breedgerande hoed, wit geschminkt clownsgezicht en zong soms vanachter een masker. Optredens werden geboekt onder een valse naam en pas op de valreep bekend gemaakt.

Live 1975, na *The Bootleg Series 1-3* en *Live 1966* de derde aflevering in Dylans majestueuze reeks historische opnames, omvat 22 nummers van die befaamde tournee die
10 al jaren als bootleg circuleerden en nu voor het eerst officieel zijn uitgebracht op cd. De uitgave is een mijlpaal in de canonisering van Dylans loopbaan als live-artiest en verplichte kost voor iedereen die wil horen hoe overtuigend deze verafgode en geridiculiseerde zanger in zijn beste dagen kon klinken. Al zullen gestaalde haters van de jaren zestig de zelfverzekerdheid die hier wordt tentoongespreid moeilijk kunnen verdragen. Dylan zingt
15 vooral in de elektrische nummers als een bezetene, het tempo van de carnavaleske muziek ligt hoog, oude en recente nummers worden afwisselend romantisch, rauw of gloeiendheid opgediend. Zelfs het nieuwe *Isis*, van de plaat *Desire*, is alweer getransformeerd van een spleende hartekreet aan de piano tot een zenuwziek soort speedmetal. Het is een voorafschaduwning van de venijnige wending die de toch al chaotische *Rolling Thunder*
20 *Revue* het jaar daarop, in 1976, zou nemen: Dylan ligt dan in scheiding, is aan de drank en raakt smeriger gehumeurd. Het resultaat is te horen op de live-cd *Hard Rain* (1977). De energie en passie zijn er nog, maar hebben een agressieve, cynische bijmaak gekregen. Een jaar later stortte de ontredderde Dylan zich in Gods armen.

Sjoerd de Jong, muzikrecensent.
Uit: NRC-Handelsblad (7 december 2002)
ingekorte versie